

ostaje u domenu zabave, prijatnog i neodgovornog. *Šlajermaher* se donekle slaže sa tim stavom, ali prevashodno određujući čoveka kao čoveka tek onda kada je slobodan, što je – opet – moguće tek kroz igru.

Filozofska razmatranja pojma igre u 19. i 20. veku

Unutar filozofskih razmatranja u 20. veku igra dobija na značaju: preteča tih razmatranja može se naći u *Kjerkegorovom* stavu da je igra egzistencijalna struktura celine ljudskog delovanja, čime se (zbog njenog večnog ponavljanja) proširuje domen i opseg njenog delovanja van estetičkog i umetničkog horizonta – budući da je on traži čak i u osnovama religije. Kada je reč o *večnom ponavljanju* treba pomenuti *Ničeovu* tezu da umetnost i igra predstavljaju proces večnog vraćanja istog: za Ničea je „igra“, nekorisnost – kao ideal čoveka obilne snage, kao nešto 'detinje' (Niče, F., 2012, 797). Detinjastost Boga, *παις παίων*“. Dete predstavlja poslednji i najviši stadijum u tri preobaražaja duha u delu *Tako je govorio Zaratustra*, a igra kao izvorna *sloboda od razuma*, realnog vremena i rada predstavlja autentično ljudsko vreme.

Niče smatra da se iz vaspitanja „ne može isključiti igranje u svakom obliku, znati igrati nogama, pojmovima, rečima (Niče, F., 2005, pog. 7)“; pa je, dakle, igra takođe neraskidivo vezana za ono što nazivamo *poietičkom sferom*, ali se za razliku od tradicionalne metafizike, ona izdvaja kao način postizanja sasvim suprotnog *cilja*: cilj, naime, nije čovek kao *animal rationale*, cilj je *napustiti* takvo redukovano razumevanje čovekove suštine, a to napuštanje i